

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/177/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713214371
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5713214371.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľky: Y. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. S., M. H. č. XXXX/X, právne zastúpená JUDr. Karolom Žirkom, advokátom, so sídlom S. S., Ul. X. č. XXX/XXX, proti odporcovi: H. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., Ul. J. P. č. XX, v konaní o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 7C/238/2013-69 zo dňa 18.11.2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky mesačne po 275,- eur počínajúc dňom 07.10.2013, vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci vopred, čím dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu v Martine sp. zn. 22P 91/2008 zo dňa 16.02.2009 a vo výroku, ktorým žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, p o t v r d z u j e .

Výroku, ktorým okresný súd vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietol, s a n e d o t ý k a .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky mesačne po 275,- eur počínajúc dňom 07.10.2013 vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci vopred. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu v Martine sp. zn. 22P 91/2008 zo dňa 16.02.2009. Vo zvyšku súd návrh navrhovateľky zamietol. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Súd vychádzajúc z ustanovení § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, vzhľadom na vykonané dokazovanie dospel k jednoznačnému záveru, že na strane navrhovateľky došlo k zmene pomerov, a to v tom, že v čase predchádzajúceho rozhodnutia navrhovateľka navštevovala 9. ročník základnej školy a v súčasnosti študuje na Vysokej škole v Banskej Bystrici. Ďalej došlo k zmene pomerov aj na strane odporcu, nakoľko pri predchádzajúcom rozhodnutí mal priemerný mesačný príjem 784,25 eur a v súčasnej dobe, ako bolo preukázané predloženými výplatnými páskami, sa jeho príjem v čistom pohybuje v rozpätí od 1.080,- eur do 1.780,- eur. U matky navrhovateľky, ktorá má taktiež vyživovaciu povinnosť, došlo k minimálnej zmene, keď pri predchádzajúcom rozhodnutí mala čistý príjem zhruba 300,- eur a v súčasnej dobe má príjem 450,- eur, avšak platí sama náklady spojené s bývaním, nakoľko už v byte nebyva jej matka, ktorá sa taktiež podieľala na hradení nákladov spojených s užívaním bytu. Z vyššie uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že je potrebné upraviť výšku výživného. Súd považoval za

primeranú sumu 275,- eur, s čím na začiatku pojednávania aj odporca súhlasil, avšak k dohode nedošlo, nakoľko nesúhlasil, aby bolo určené zvýšené výživné od podania návrhu od 07.10.2013, nakoľko podľa neho na to nemá dostatok finančných prostriedkov. S jeho tvrdením sa súd nestotožnil, nemohol zobrať do úvahy jeho výdavky ohľadom dvoch bytov, ktoré sú neobývané a za ktoré platí, a to v zmysle ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, kde je uvedené, že súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Nemohol teda v jeho prospech zohľadniť platby za tieto byty, ako aj úver na jeden byt.

Súd vychádzajúc z vykonaného dokazovania, keď vyhodnotil každý dôkaz osobitne, ako aj v ich vzájomných súvislostiach rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, teda zaviazal odporcu prispievať na výživu navrhovateľky zvýšeným výživným mesačne po 275,- eur od podania návrhu, t. j. od 07.10.2013. Vo zvyšku súd návrh navrhovateľky zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 2 O. s. p., nepriznal žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania, pretože každý z účastníkov mal len čiastočný úspech vo veci.

Voči citovanému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca. Namieta, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a tiež súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Pokiaľ navrhovateľka uviedla svoje výdavky, v konaní neprodukovala žiaden dôkaz ohľadne ňou uvedených výdavkov, okrem predpisu úhrady za užívanie bytu v S. S. na meno starej matky. Súd prvého stupňa nevykonal ohľadne výdavkov navrhovateľky žiadne dokazovanie. V podstate sa len stotožnil s tvrdeniami navrhovateľky uvedenými v návrhu na začatie konania a v danom smere nevykonal žiadne dokazovanie. Súd vykonal dokazovanie len ohľadne výdavkov a príjmov odporcu, resp. matky navrhovateľky, avšak nevykonal dokazovanie ohľadne výdavkov samotnej navrhovateľky - plnoletého dieťaťa. Odôvodnené potreby oprávnenej súd v tomto konaní neskúmal. Vzhľadom na to sa odporca domnieva, že konanie pred súdom má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odporca považuje napadnutý rozsudok prvého stupňa za arbitrárny, jeho odôvodnenie nie je dostatočné. Tiež nie je možné zistiť, akým spôsobom súd prvého stupňa rozdelil výdavky na navrhovateľku medzi jej rodičov. Na základe vyššie uvedených skutočností odporca žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Navrhovateľka k odvolaniu odporcu udáva, že ňou uvedené náklady sú výškou primerané občanovi žijúcemu v tejto spoločnosti a notoricky známe aj bez osobitného dokazovania. Podľa jej názoru netreba venovať osobitnú pozornosť preskúmvaniu jednotlivých uvedených nákladov. Tieto náklady sú nesporné, aj keby tieto nemala možnosť formálne preukázať. Všetky uvedené náklady sú vzhľadom na jej spoločenskú pozíciu nevyhnutné a primerané. Poukazuje na to, že odporca má nadpriemerný príjem, vlastní 3 byty. Čo nevie preukázať, je jeho príjem z nájomného z uvedených bytov. Poukazuje tiež na to, že je jediným dieťaťom odporcu a štádiom na vysokej škole, a teda aj poberanie výživného je časovo ohraničené.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. (z uvedeného dôvodu sa rozsudok nedotýka odvolaním nenapadnutého výroku, ktorým súd vo zvyšku návrh navrhovateľky zamietol) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) rozsudok okresného súdu potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho správny právny záver.

Odvolací súd sa v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p. stotožňuje s dôvodmi prvostupňového rozhodnutia, na ktoré poukazuje.

Odvolicie námietky odporcu nie sú dôvodné.

Hmotnoprávnym dôvodom pre zmenu rozhodnutia o výživnom je podstatná zmena pomerov na strane účastníkov konania, či už osoby výživou oprávnenej - dieťaťa, alebo osôb výživou povinných - matky a otca. Táto zmena pomerov sa zisťuje porovnaním rozhodných skutočností v čase pôvodného rozhodnutia s pomermi, ktoré sú tu v čase ku dňu rozhodnutia súdu.

Okresný súd sa týmito zásadami riadil a došiel k vecne správne záveru, že na strane účastníkov nastala taká zmena pomerov, ktorá počnúc od podania návrhu, t. j. počnúc od 07.10.2013 odôvodňuje zmenu pôvodne určeného výživného sumou 116,18 eur mesačne na výživné vo výške 275,- eur mesačne.

Je nepochybné, že zásadná zmena nastala na strane navrhovateľky, ktorá v čase pôvodnej úpravy bola žiačkou základnej školy 9. ročníka a ku dňu rozhodnutia bola a je študentkou vysokej školy. Oprávnené potreby dieťaťa na základnej škole a dospelaj ženy počas vysokoškolského štúdia sú neporovnateľne rozdielne, keď možno konštatovať nárast odôvodnených potrieb v súvislosti s požiadavkami na výživu, oblečenie, zdravotnícku starostlivosť, hygienické potreby, ale predovšetkým náklady spojené so štúdiom (študijné pomôcky, bývanie, cestovanie). Rovnako možno konštatovať aj nárast potrieb súvisiacich s duševnou činnosťou a kultúrnym vyžitím. Štúdium na vysokej škole predstavuje časovo ohraničený úsek prípravy na budúce povolanie, kedy výdavky oprávnenej osoby kulminujú. Zároveň však ide o spôsob prípravy na budúce povolanie, ktorý je spôsobilý do budúca zabezpečiť dieťaťu efektívny zdroj získania prostriedkov pre živobytie.

V zmysle ust. § 121 O. s. p. netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe, alebo známe súdu z jeho činnosti, ako aj právne predpisy uverejnené alebo oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a právne záväzné akty, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev a v Úradnom vestníku Európskej únie.

Súdy pravidelne rozhodujú o výživnom a z úradnej činnosti sú im známe jednotlivé odôvodnené výdavky osôb výživou oprávnených, cenová úroveň. Zároveň krajský súd poukazuje na skutočnosť, že priemerné výdavky vysokoškoláka sú predmetom zisťovania štatistického úradu a sú dostupné na internete. Nie je preto žiaduce, aby bol predmetom dokazovania každý jednotlivý výdavok osoby výživou oprávnenej, najmä pokiaľ ide o bežné a nevyhnutné výdavky spojené so životom človeka, jeho spoločenským postavením. Výživné je plnenie, ktoré sa určuje do budúca a musí byť určené tak, aby bolo spôsobilé zabezpečiť do budúcnosti nielen pravidelne sa opakujúce výdavky, ale aj potreby náhodné, nepredpokladané alebo nepravidelne sa vyskytujúce.

V tejto súvislosti krajský súd poznamenáva, že navrhovateľka si uplatnila iba výdavky, ktoré sú základné, nevyhnutne spojené s jej spoločenským postavením študentky vysokej školy.

Miera uspokojovania potrieb oprávnenej osoby je determinovaná možnosťami a schopnosťami osoby povinnej. Na strane odporcu však možno konštatovať, že určené výživné zodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam s poukazom na jeho príjem, ktorý sa od poslednej úpravy výživného takmer zdvojnásobil a poukazuje aj na jeho nehnuteľný majetok. Je irelevantné, či odporca byty, ktoré vlastní a nepotrebuje pre svoju potrebu, prenajíma. V každom prípade tieto predstavujú speňažiteľnú hodnotu, ktorá musí byť braná do úvahy pre určenie výživného.

Nepochybné vyživovacia povinnosť k navrhovateľke má aj jej matka, ktorej príjem je však neporovnateľne nižší ako príjem odporcu. Na strane matky je potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že dcére zabezpečuje potrebu bývania a okrem toho dobrovoľne prispieva na jej zvyšujúce sa potreby.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny, vrátane výroku o trovách konania potvrdil.

Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ust. § 224 ods. 1 O. s. p. s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Navrhovateľka bola v odvolacom konaní úspešná, trovy odvolacieho konania si však neuplatnila, a preto jej odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.